

Pensionsmyndigheten

registrator@pensionsmyndigheten.se

2024-08-28

Synpunkter på Pensionsmyndighetens förslag till nya föreskrifter om valarkitekturen för premiepensionssystemet (VER 2024-294)

Fondbolagens förening har inbjudits att lämna synpunkter på Pensionsmyndighetens förslag till nya föreskrifter om valarkitekturen för premiepensionssystemet samt tillhörande konsekvensutredning. Fondbolagens förening har följande synpunkter.

Övergripande synpunkter

Fondbolagens förening anser att en väl utformad valarkitektur för premiepensionen är helt central för ett ändamålsenligt fungerande premiepensionssystem. Föreningen instämmer fullt ut med utgångspunkten att valarkitekturens syfte bör vara ”att främja att pensionssparare gör väl övervägda val om hur deras premiepensionsmedel ska förvaltas” (prop.2021/22:179).

Föreningen vill dock betona vikten av att Pensionsmyndighetens valarkitektur, och det däri ingående beslutsstödet, inte på ett oskäligt sätt styr premiepensionssparare från väl avvägda val av egna fonder till förvalsalternativet, Ap7 SÅFA. Föreningen är av den bestämda uppfattningen att en väl fungerande konkurrens mellan det statliga förvalsalternativet och de privata fonderna på fondtorget är en förutsättning för ett kvalitativt premiepensionssystem till gagn för pensionsspararna. Föreningen menar också att utvecklingen av förvalsalternativets konstruktion med kvalitetshöjande egenskaper till del är en konsekvens av att detta mött konkurrens ifrån de privata fonderna på fondtorget.

Förvalet utgör visserligen utgångspunkten i premiepensionssystemet men det är fortfarande en finansiell portföljlösning med specifika risker, möjligheter och hållbarhetsegenskaper. Utifrån ett spararperspektiv är det därför viktigt att förvalslösningen kan jämföras och utvärderas mot övriga valbara alternativ.

Utkastet till föreskrifter är inte tillräckligt detaljerat för att föreningen ska kunna ta ställning till utformningen av den information som ska ligga till grund för jämförelser, vilken nivå kunskapsdelen är tänkt att hållas på och hur denna ska interagera med de val som spararen kan göra. Det framgår inte heller om Pensionsmyndigheten avser att hjälpa spararen att bedöma sin risktolerans och övriga preferenser i vägledningen på fondtorget.

Förutom utformningen av valarkitekturen och de stödfunktioner som spararna kan erbjudas är det av stor vikt att Pensionsmyndigheten informerar allmänt om den valfrihet som pensionssystemet erbjuder. Valmöjligheten skapar ett intresse och ökad förståelse för hur pensionssystemet fungerar och de faktorer som påverkar den framtida pensionen, alldeles oavsett om spararen faktiskt gör ett aktivt val.

Föreningens synpunkter på Pensionsmyndighetens förslag till föreskrifter

3 kap. 6 §

Det föreskrivs att beslutsstödet (för val av egna fonder) ”ska ge pensionsspararen möjlighet att välja vilka fonder som visas utifrån minst följande information: 1 risknivå, 2 förvaltningskostnad, 3 placeringsinriktning och 4 hållbarhetsinriktning”.

Fondbolagens förening ställer sig frågande till om nämnda parametrar (1-4) avses utgöra en hierarkisk ordning för vilken information premiepensionsspararen kan filtrera fondutbudet utifrån. Om detta är avsikten - eller blir en konsekvens av hur de olika parametrarna presenteras i valmiljön - förordar föreningen att ”placeringsinriktning” placeras överst i hierarkin.

4 kap. Årlig påminnelse

Av 1 § framgår att ”Valarkitekturen ska innehålla en funktionalitet som erbjuder de pensionssparare som helt eller delvis lämnat förvalet att få en årlig påminnelse att se över sitt fondval så att valet vid varje tid överensstämmer med dennes riskprofil och andra för den enskilde väsentliga parametrar.”

Fondbolagens förening vill understryka vikten av att en sådan påminnelse inte på minsta sätt riskerar att avskräcka premiepensionssparare som gjort ett eget fondval och där detta val är i överensstämmelse med spararens preferenser. Utformningen av den årliga påminnelsen bör därför endast, och på ett helt neutralt sätt, ”främja att pensionssparare gör väl övervägda val om hur deras premiepensionsmedel ska förvaltas”.

Föreningen noterar också att det av konsekvensutredningen tydligt framgår att den årliga påminnelsen avses att införas som en, för premiepensionsspararen, valfri funktionalitet. Föreningen anser att detta är en god ordning. Dock kan ifrågasättas om inte också sparare som har sina premiepensionsmedel placerade i förvalsalternativet skulle vara betjänta av möjligheten att få en sådan årlig påminnelse.

Föreningens synpunkter på Pensionsmyndighetens konsekvensutredning

3 kap. Valarkitekturens beståndsdelar

För sparare som försöker matcha en fondportfölj mot sina preferenser uppstår ofta problem när preferenserna ska fastställas. Pensionsmyndigheten nämner ålder som en faktor som kopplas till risknivå men även om ålder är lätt att fastställa är kopplingen till risknivå otydligare. Det finns därtill en rad andra faktorer som har stor betydelse, som storleken på tillgångar och övrigt sparande, hur detta sparande är placerat, familjesituation, riskbenägenhet och intresse av att följa utvecklingen.

En vägledning är vällovlig men den riskerar att bli endimensionell om inte en bredare ansats tas för att fastställa spararens preferenser.

Myndighetens ambition att bidra till att Sverige uppnår sina mål i Agenda 2030 är förståelig men får inte påverka objektiviteten i den hållbarhetsinformation som

Fondbolagens förening

SWEDISH INVESTMENT FUND ASSOCIATION

lämnas till spararna. Det är spararnas preferenser som ska utgöra utgångspunkt för ett informerat och medvetet val. I den mån målkonflikter uppstår mellan risk, avgifter, placeringsinriktning och hållbarhetsinformation bör dessa tydliggöras för spararna.

Hållbarhetsinformationen bör förhålla sig till de begrepp och transparenskrav i SFDR, som omfattar alla fonder och AP7s förvalslösning.

Fondbolagens förening

Fredrik Nordström
Vd

Fredrik Hård
Ekonom